

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

Katedra sociálních studií a speciální pedagogiky

Studijní program: Sociální práce

Studijní obor: Penitenciární péče

Kód oboru: 7502RO23

Název bakalářské práce:

MAJETKOVÁ TRESTNÁ ČINNOST V ČESKÉ LÍPĚ

PROPERTY CRIMINAL ACTIVITY IN THE TOWN OF CESKA LIPA

Autor:
Pavel Černý
Slovenská 2392
470 01 Česká Lípa

Podpis autora: _____

Vedoucí práce: Mgr. Jana Pittnerová

Počet:

Stran	obrázků	tabulek	grafů	zdrojů	příloh
57	0	10	3	21	1 CD

CD obsahuje **celé** znění bakalářské práce.

V Liberci dne: 30.4.2007

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

Katedra sociálních studií a speciální pedagogiky

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení:

Pavel Černý

Adresa:

Slovenská 2392, 470 01 Česká Lípa

Studijní program:

Sociální práce

Studijní obor:

Penitenciární péče

Kód oboru:

7502R023

Název práce:

MAJETKOVÁ TRESTNÁ ČINNOST
V ČESKÉ LÍPĚ

Název práce v angličtině:

PROPERTY CRIMINAL ACTIVITY IN THE TOWN OF
CESKA LIPA

Vedoucí práce:

Termín odevzdání práce:

30. 04. 2008

Bakalářská práce musí splňovat požadavky pro udělení akademického titulu „bakalář“ (Bc.).

.....
vedoucí bakalářské práce

.....
děkan FP TUL

.....
vedoucí katedry

Zadání převzal (student): Pavel Černý

Datum: 16. 02. 2007

Podpis studenta:

Cíl práce:

Analýza trestních spisů ve věci majetkové trestné činnosti v České Lípě u dospělých pachatelů.

Základní literatura:

ADRION, Alexander. *Kapsáři – Tajný cech mistrů dlouhých prstů*. Praha: 1999. ISBN 80-85821-73-7.

BUDILOVÁ, Lenka. HIRT, Tomáš. *Policista v multikulturním prostředí*. Praha: 2005. ISBN 80-903510-1-8.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie*. Plzeň: 2004. ISBN 80-86473-86-4.

JELÍNEK, J., SOVÁK, Z. *Trestní zákon a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 20. vyd. Praha: Linde, 2004. ISBN 80-7201-450-1.

NOŽINA, Miroslav a kol. *Mezinárodní organizovaný zločin v ČR*. Praha: 1997. ISBN 80-85-917-35-1.

Prohlášení

Byl(a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom(a) povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval(a) samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

V Liberci dne: 30. 4. 2007

Podpis:

Poděkování:

Nejdříve bych chtěl poděkovat vedoucí bakalářské práce paní Mgr. Janě Pittnerové za její spolupráci, odborné vedení a věcné připomínky v průběhu celé společné práce.

Dále bych chtěl poděkovat kolegům a pracovníkům statistiky, kteří mi poskytli cenné informace, které přispěly k plnohodnotnosti celé práce a její faktické úplnosti, a své přítelkyni, která byla shovívavá, ohleduplná a chápavá k množství času, který jsem strávil při psaní bakalářské práce.

Název bakalářské práce: Majetková trestná činnost v České Lípě

Název bakalářské práce: Property criminal activity in the town of Ceska Lipa

Jméno a příjmení autora: Pavel Černý

Akademický rok odevzdání bakalářské práce: 2007/2008

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jana Pittnerová

Resumé

Bakalářská práce se věnovala problematice majetkové trestné činnosti v rámci působnosti obvodního oddělení Policie České republiky v České Lípě za rok 2006.

V teoretické části byl vymezen pojem majetkové trestné činnosti a rozdělení do několika skupin. Byly vyjmenovány a vysvětleny jednotlivé majetkové trestné činy nejčastěji se podílející na nápadu trestné činnosti v působnosti Obvodního oddělení. Část teoretické části byla věnována prevenci kriminality a přístup k ní ve světě, státech Evropské unie a České republice. Dále byl podrobněji vysvětlen trestný čin krádež, který byl rozdělen podle různých kritérií a také dle jednotlivých odstavců uvedených v trestním zákoně. Společně s touto problematikou bylo vysvětleno, jaké skupiny pachatelů se majetkových trestných činů dopouštějí a co může být motivem jejich jednání.

Praktická část byla zaměřena na ověřování dvou předem stanovených předpokladů a jejich vyhodnocení. Zabývala se zhodnocením podílu jednotlivých trestných činů na celkové majetkové trestné činnosti a zjišťováním, zda dochází k opakovanému páchání majetkové kriminality.

V závěru práce byly shrnuty a zhodnoceny všechny zjištěné skutečnosti a přínos práce pro teorii a praxi. Celá práce byla ukončena navrhovanými opatřeními.

Klíčová slova: majetková trestná činnost, prevence kriminality, trestný čin, pachatel, motiv jednání, krádež.

Summary: The aim of this thesis is to discuss problems of property criminal activity within the administrative order of the government police of the Czech Republic for the district of Česká Lípa in 2006. The theoretical part specifies the definition of property criminal activity and divides it into several categories; it also lists and explains the most commonly occurring property criminal delicts within the administrative order of the above mentioned department. One specific section of the theoretical part applies to prevention of criminal offences and the approach to it in the Czech Republic, the member states of the EU and in the world. This part also deals with a detailed explanation and definition of the criminal offence of theft which was divided according to various criteria and by course of subsections of corresponding laws; the attention is also paid to the problems of groups of property delicts committing criminals and possible motivation of their behaviour.

The practical part of the thesis focuses on verification of two assumptions established in advance and their evaluation. It deals with discussion of presentation of single criminal acts on property criminal activity as a whole and detection of repeatedly committed property criminal activity.

The concluding part of the final project summarizes and evaluates all found out facts and the applicability of the thesis for theory and everyday life. The thesis is concluded by the list of suggested precautions.

Keywords: property criminal activity, prevention of criminality, criminal delict, offender, motive of behaviour, theft.

OBSAH

1 ÚVOD	10
2 MAJETKOVÁ TRESTNÁ ČINNOST	11
2.1 Definice	11
2.2 Rozdělení	11
2.3 Historie	12
3 HLEDISKA KONTROLY MAJETKOVÉ KRIMINALITY	13
3.1 Represivní strategie	13
3.2 Preventivní strategie	13
3.2.1 Celosvětové organizace prevence kriminality	15
3.2.2 Prevence v Evropské unii	15
3.2.3 Obecný přístup k prevenci kriminality	16
3.2.4 Přístup k prevenci v České republice	17
4 MAJETKOVÉ TRESTNÉ ČINY	18
4.1 Neoprávněné držení platební karty	18
4.2 Pojistný podvod	19
4.3 Zpronevěra	19
4.4 Neoprávněné užívání cizí věci	19
4.5 Neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru	20
4.6 Podvod	20
4.7 Úvěrový podvod	21
4.8 Podílnictví	22
4.9 Zatajení věci	23
4.10 Poškozování cizí věci	23
4.11 Krádež	24
4.11.1 Objekt napadení	25
4.11.2 Vývojová stádia	25

4.11.3 Účastenství	25
4.11.4 Skupiny krádeží	26
4.11.5 Krádeže motorových vozidel	26
4.11.6 Vloupání	28
4.11.7 Drobné krádeže	29
5 PRAKTICKÁ ČÁST	31
5.1 Cíl, předmět a předpoklady	31
5.2 Základní metody a techniky práce	31
5.2.1 Studium trestních spisů	31
5.2.2 Analýza sekundárních dat a statistických údajů	31
5.2.3 Pozorování	32
5.3 Charakteristika zkoumaného vzorku	32
6 VYHODNOCENÍ PRŮZKUMOVÉHO ŠETŘENÍ	33
6.1 Vyhodnocení výsledků zjištěných studiem trestních spisů	33
6.2 Vyhodnocení výsledků získaných analýzou sekundárních dat a statistických údajů	40
6.3 Vyhodnocení předpokladů	50
7 ZÁVĚR	53
8 NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ	55
9 SEZNAM INFORMAČNÍCH ZDROJŮ	56

1 ÚVOD

Pracuji jako policista ve složce uniformované pořádkové policie na Obvodním oddělení Česká Lípa již pět let. Proto jsem si pro bakalářskou práci vybral problematiku majetkové trestné činnosti, neboť ve své praxi plním úkoly ve funkci zpracovatele. Práce zde spočívá hlavně ve zpracování trestních spisů.

Pracuji s trestními spisy, které většinou obsahují známé pachatele či alespoň stopy vedoucí k jejich dopadení. Dále zpracovávám spisy z trestné činnosti, kterou sám vyhledávám nebo která vyjde najevo při prošetřování další trestné činnosti. Ve většině případů se jedná o trestnou činnost majetkovou, ale výjimečně se podílím na zpracování či objasňování trestné činnosti z jiné oblasti, např. násilné. Právě majetková trestná činnost je největší součástí mé práce, neboť je také trestnou činností nejčastější a nejhojnější. Jedná se především o krádeže a to ve všech možných formách.

V naší bakalářské práci se pokusíme popsat v teoretické části současnou problematiku majetkové trestné činnosti, zmíníme také její historii a další společenské souvislosti. Naším hlavním cílem v praktické části je analýza trestních spisů ve věci majetkové trestné činnosti v České Lípě. Průzkum bude zaměřen na 70 trestních spisů ve věci majetkové trestné činnosti spáchané dospělými pachateli. Předpokládáme, že nejčastějším trestným činem je krádež, kterých se pachatelé dopouštějí opakovaně.

Doufáme, že zpracovaný materiál pomůže hledat další cesty k účinné ochraně před majetkovou trestnou činností, která dle našeho názoru vzrůstá.

2 MAJETKOVÁ TRESTNÁ ČINNOST

2.1 Definice

Majetková trestná činnost, jejíž nejčastější formou jsou krádeže, podvody a zpronevěry, představuje v posledních letech, podobně jako v jiných vyspělých zemích, převážnou část celkové kriminality. Lze tedy říci, že vývoj majetkových trestných činů do značné míry předurčuje vývoj celkové kriminality.

Pro majetkové trestné činy je typický, jak vyplývá již ze samotného názvu, útok proti cizímu majetku. Trestné činy proti majetku jsou vymezeny především v IX. hlavě zvláštní části trestního zákona. V důsledku společenskopolitických změn po roce 1989, jež se nutně promítly i do trestního zákonodárství, poskytují tato ustanovení rovnocennou ochranu všem druhům vlastnictví i jiným majetkovým právům (Novotný, Zapletal a kol., s. 262).

2.2 Rozdělení

Majetkovou trestnou činnost lze rozdělit do tří základních skupin:

První skupinu představují trestné činy, pro něž je charakteristickou pohnutkou ziskovost a jež směřují k obohacení pachatele (jednání obohacovací). K nim náleží především krádež (§ 247 TZ), zpronevěra (§ 248 TZ), podvod (§ 250 TZ), lichva (§ 253 TZ) a další. Svým způsobem patří do této skupiny i trestný čin loupeže (§ 234 TZ) a některé případy vydírání (§ 235 TZ), ale vzhledem k jejich násilné povaze je posuzujeme především jako formy násilné kriminality.

Druhou skupinu trestných činů, pro něž je typické jednání poškozovací, reprezentují zejména trestné činy poškozování věřitele (§ 256 TZ), porušování povinnosti při správě cizího majetku (§ 255, 255a TZ), poškozování cizí věci (§ 257 TZ) a zneužívání vlastnictví (§ 258 TZ).

Třetí skupinu pak představuje podílnictví (§ 251, 252 TZ), kde pachatel hlavně využívá trestné činnosti páchané jinou osobou. Novelou provedenou zákonem č. 134/2002 Sb. bylo do

trestního zákona začleněno ustanovení § 252a o trestném činu legalizace výnosů z trestné činnosti tzv. „praní špinavých peněz“(Novotný, Zapletal, 2004, s. 262).

Majetkovou trestnou činnost lze obecně definovat také tak, že pachatel útočí nějakým způsobem na majetek poškozeného, tedy jiné osoby různým způsobem. Například s úmyslem se majetku zmocnit, odcizit, či jej zpronevěřit nebo jiným způsobem zneužít ke svému prospěchu či potřebě.

Mezi majetkovou trestnou činnost řadíme mnoho trestných činů, které jsou vyjmenovány v jednotlivých ustanoveních trestního zákona. V dalších kapitolách bude naší snahou některé z nich blíže vysvětlit a specifikovat.

Pokládáme za nutné také zmínit sociální hledisko problematiky, neboť majetková trestná činnost má velký vliv na život zúčastněných i nezúčastněných osob. Aniž bychom si to všichni uvědomovali, denně se s ní setkáváme ať již osobně či zprostředkovaně. Pachatelé majetkové trestné činnosti často zasahují svou činností přímo na citlivá místa svých obětí a nezřídka kdy dojde k odcizení velkého majetku, poškození cizích práv. Toto konání přináší pro poškozenou osobu nespočet dalších problémů, těžkostí a nepříjemného zařizování.

2.3 Historie

Majetkovou kriminalitu je možno charakterizovat jako důsledek kulturního a civilizačního procesu a hospodářských poměrů. Tradičně byla vysvětlována především souvislostmi s chudobou, nouzí a nezaměstnaností. V posledních desetiletích v dobách hospodářské prosperity a průmyslového růstu však bývá často označována jako „kriminalita z blahobytu“.

V průběhu 19. Století byla mnohdy zjišťována zřetelná korelace mezi cenami potravin, zejména cenami chleba a obilí, a majetkovou kriminalitou, zejména krádežemi. Při růstu ceny obilí stoupaly i počty krádeží a naopak. Tyto poznatky byly interpretovány tak, že se majetková kriminalita spojovala s chudobou a s bídou a mluvilo se o ní jako o „kriminalitě z nouze“. Podle této interpretace by podstatný vzestup životního standardu západoevropské populace, k němuž došlo po 2. světové válce, měl vést ke stagnaci nebo dokonce k poklesu majetkové kriminality. Ale tento předpoklad se nepotvrdil, s hospodářským vzestupem a

s růstem životní úrovně rostla v západoevropských zemích podstatně i majetková kriminalita. Proto je v těchto zemích od šedesátých let minulého století majetková kriminalita naopak často interpretována jako „kriminalita z blahobytu“ (Novotný, Zapletal, 2004, s. 273).

Je nutné zmínit, že v naší zemi do roku 1989 samozřejmě existovala majetková trestná činnost, ale ne však v takové míře jako v dnešní době. Do roku 1989 byly také trestné jiné trestné činy než v době dnešní a je těžké takový nárůst nějakým způsobem zadržet.

3 HLEDISKA KONTROLY MAJETKOVÉ KRIMINALITY

Z rozsáhlé problematiky **kontroly majetkové kriminality** uvádíme několik vybraných aspektů (strategií).

3.1 Represivní strategie

Z pohledu **represivní strategie** je na předním místě samozřejmý požadavek docílit toho, aby se majetková trestná činnost pachatelům přestala vyplácet. Trestněprávní sankce, způsoby odklonu i občanskoprávní náhrada škody by měly být uplatňovány s takovou účinností, aby pachatelé nezůstali z trestné činnosti žádný prospěch a aby byl obnoven původní stav. Jakkoli je v praxi naší justice velmi obtížné dosáhnout splnění těchto požadavků, nelze se na ně omezit. Zjednodušeně řečeno: bude-li zloděj riskovat pouze to, že v nejhorším případě o svou kořist přijde, bude riskovat málo a mnozí takové riziko rádi podstoupí (Novotný, Zapletal, 2004, s. 275).

3.2 Preventivní strategie

Z pohledu **preventivních strategií** existuje u majetkové kriminality značné množství preventivních možností, které jsou u nás zatím využívány pouze zčásti. Určitý preventivní význam právních úprav bude u majetkové kriminality patrně výrazně menší než u kriminality

hospodářské. Pro kontrolu majetkové kriminality může mít svůj význam právní úprava týkající se pohybu osob, aut a jiných věcí přes státní hranici i týkající se migrace, právní úprava týkající se registrace aut a jiných motorových vozidel i dokladů o nabytí vozidla, právní úprava otázek a podmínek obchodování s motorovými vozidly, se starožitnostmi, s použitým zbožím i jiné právní úpravy. Například právní norma upravující podmínky registrace (opětovné registrace) motorových vozidel by měla stanovit i jednotné požadavky na doklady o nabytí vozidel včetně ochranných prvků proti jejich padělání, i stanovit přesně způsob jejich jednotného vyplňování.

Zvláštní význam při úvahách o omezování majetkové kriminality je přikládán zejména opatřením v rámci **situační prevence**. Týkají se např. krádeží v obchodech, krádeží motorových vozidel nebo předmětů z nich a krádeží vloupáním do bytů a dalších objektů.

Jde především o zdokonalení fyzického zabezpečení v podobě různých technických prostředků. Tyto prostředky sice nemohou pachatelům spáchání krádeží nebo jiných trestných činů znemožnit, ale mohou ho podstatně ztížit. Úroveň ochrany fyzických a právnických osob a jejich majetku (budovy státní správy, podniky, obchody, restaurace, ale i byty, rodinné domky, rekreační objekty, automobily apod.) se v posledních letech, díky prudkému technickému rozvoji, stále zvyšuje.

Pokud jde o důležité objekty, doporučuje se vycházet z koncepce tzv. „bezpečného domu“. Tato koncepce spočívá v komplexním přístupu k ochraně majetku a zdraví lidí, řízeném a kontrolovaném z jednoho místa. Předpokládá úzkou spolupráci firem zabývajících se výrobou a instalací bezpečnostní techniky se stavebními inženýry, architekty a jinými odborníky (Novotný, Zapletal, 2004, s. 275).

V problematice prevence je aktuální, že již delší dobu existuje tzv. Pult centrální ochrany (dále jen PCO). Policie ČR i jiné soukromé subjekty využívají tuto technologii. Policie ČR má svůj systém, kdy jsou vybírány objekty, které byly již v minulosti napadeny nebo dle informací mají být napadeny, dále jsou to objekty státní správy, které jsou napojeny na PCO automaticky.

Systém je napojen a centrálně ovládán z operačního střediska Okresního ředitelství Policie ČR a v rámci okresu je jedna hlídka, většinou z oddělení hlídkové služby a tato vyjíždí

na veškerá hlášení napadení objektů. V případě většího vytížení zajišťují výjezdy hlídky z ostatních oddělení uniformované policie podle místa činu.

3.2.1 Celosvětové organizace prevence kriminality

Prevence kriminality, ve smyslu chápaném v České republice, tedy prevence kriminality převážně na místní úrovni s vysokým zapojením občanů, je zejména záležitostí jednotlivých států a tato oblast není upravena mezinárodním právem. Přesto je jí na mezinárodní úrovni věnována překvapivě vysoká pozornost. Z mezinárodního pohledu můžeme vymezit dvě skupiny organizací, které se prevenci kriminality věnují. První jsou na výměnu informací a zkušeností z prevence kriminality na místní úrovni, popřípadě tvorbou publikací, které agregované zkušenosti přinášejí. Je to v první řadě Evropská síť prevence kriminality (EUCPN), fungující při Evropské unii, dále European Forum for Urban Security (EFUS) se sídlem v Paříži a Mezinárodní centrum pro prevenci kriminality (ICPC) se sídlem v kanadském Montrealu. Sem je možné zařadit i program Safer Cities při programu OSN Habitat se sídlem v keňském Nairobi. Dokumenty těchto organizací se obracejí zejména ke konečným uživatelům, realizátorům preventivních projektů a programů.

Vedle toho existují mezinárodní organizace s obecnějším posláním, které se otázek prevence kriminality v různém kontextu dotknou. Ty si pak kladou za cíl zejména tvorbu dokumentů normativní povahy, tedy různých doporučení k rozvoji prevence kriminality jako důležitého přístupu k předcházení a redukci kriminality, nabízejícího efektivní alternativu k tradičním postupům trestní justice. Cílovou skupinou těchto dokumentů jsou vlády nebo orgány samosprávy. Zde můžeme jmenovat v principu dvě organizace – OSN zastoupenou jejím Úřadem pro drogy a kriminalitu (UNODC) se sídlem ve Vídni a Radu Evropy ve Štrasburku. S jistými výhradami sem doplníme i Evropskou unii (Kriminalistika, 1/2007, s. 8).

3.2.2 Prevence v Evropské unii

EUCPN byla zřízena Rozhodnutím rady z 28. května 2001 o zřízení Evropské sítě prevence kriminality (dokument 2001/427/JHA). Tento dokument v článku 3 uvádí:

„Prevence kriminality zahrnuje všechna opatření, která zamýšlejí redukovat či přispět k redukci kriminality a ke zvýšení pocitu bezpečnosti občanů, jak z kvalitativního tak kvantitativního hlediska, buď přímo prostřednictvím odstraňujících aktivit, nebo prostřednictvím politik intervencí navržených k omezení kriminálního potenciálu (potential for crime) a příčin kriminality. Zahrnuje práci vlád, dalších odpovědných úřadů, složek systému trestní justice, místních orgánů, asociací odborníků, privátního a dobrovolného sektoru, výzkumu a široké veřejnosti, podporovanou médii (Kriminalistika, 1/2007, s. 23).

Vzhledem k tomu, že jsme již členem Evropské unie, musíme se řídit i výše uvedeným dokumentem. Vzájemná spolupráce mezi evropskými zeměmi může přinést hodně užitku pro všechny zúčastněné.

3.2.3 Obecný přístup k prevenci kriminality

V přijatém dokumentu nazvaném „**Revidovaný návrh prvků odpovědné prevence kriminality**“ byla prevence kriminality definována pro tento dokument jako „strategie a iniciativy, které usilují o podporu bezpečnosti, a které nespoívají ve formálních sankcích trestní justice“. Bylo konstatováno dělení na prevenci orientovanou na potenciálního pachatele, potenciální oběť a situaci. Dále bylo použito tradiční dělení prevence na primární, sekundární a terciární. Vzhledem k tomu, že směrnice z roku 2002 přímou definici těchto forem prevence neobsahuje, stojí za to definici použitou v Buenos Aires citovat. Prevence kriminality spoívá v:

- *primární prevenci*, která se typicky zaměřuje na sociální faktory a psychologické problémy, které predisponují osobu k trestné činnosti a/nebo k viktimizaci,
- *sekundární prevenci*, která zahrnuje opatření zaměřená na osoby s vysokým rizikem, že se stanou pachateli či oběťmi,
- *terciární prevenci*, která obsahuje opatření zahrnující opatření k prevenci recidivismu mezi bývalými pachateli pomocí sociální reintegrace a/nebo terapie, stejně jako služby a podporu obětí (Kriminalistika, 1/2007, s. 12).

Přestože v předešlém odstavci není zmíněna majetková trestná činnost, myslíme si, že lze použít tento přístup nepochybně i na naši problematiku.

3.2.4 Přístup k prevenci v České republice

1. *Preventivní politika* představuje ofenzivní strategii kontroly kriminality, jež spoléhá především na nerepresivní prostředky. Zabývá se eliminací sociálně patologických jevů a snižováním motivů a příležitostí k páčání trestných činů. Okruh subjektů preventivní politiky zahrnuje mimo orgány činné v trestním řízení - systém justice, policie, státní zastupitelství, soudy a vězeňství (které ovšem nehrají hlavní roli), i další instituce - např. nerepresivní orgány veřejné správy, zájmová sdružení občanů, církve, podnikatelské subjekty a jednotlivé občany.

Prevence kriminality je vedle represe součástí trestní politiky.

2. *Prevence kriminality* zahrnuje soubor nerepresivních opatření, tedy veškeré aktivity vyvíjené státními, veřejnoprávními i soukromoprávními subjekty směřující k předcházení páčání kriminality a snižování obav z ní. Patří sem opatření, jejichž cílem či důsledkem je zmenšování rozsahu a závažnosti kriminality a jejích následků, ať již prostřednictvím omezení kriminogenních příležitostí, nebo působením na potenciální pachatele a oběti trestných činů. Jedná se o opatření sociální prevence, situační prevence, včetně informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností a pomoci obětem trestných činů. Prevence kriminality úzce souvisí s prevencí dalších sociálně patologických jevů, z nichž k nejzávažnějším patří nejrůznější formy závislostí.

3. *Objekty prevence kriminality:*

- kriminogenní faktory - sociální prostředí, příčiny a podmínky kriminality,
- potenciální či skuteční pachatelé trestné činnosti,
- potenciální či skutečné oběti trestných činů.

[<http://www.mvcr.cz/prevence/system/pojmy/1.1.htm>](http://www.mvcr.cz/prevence/system/pojmy/1.1.htm)

4 MAJETKOVÉ TRESTNÉ ČINY

V této kapitole přiblížíme několik majetkových trestných činů, s kterými se v praxi na obvodních odděleních setkáváme nejčastěji, tedy majetkovými trestnými činy jako jsou:

4.1 Neoprávněné držení platební karty

Kdo si neoprávněně opatří platební kartu jiného nebo předmět způsobilý plnit její funkci, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci (Varvařovský, 2004, s. 340).

Trestný čin Neoprávněné držení platební karty je v trestním zákoně zařazeno pod § 249b a začali jsem se s ním setkávat teprve nedávno a toto ustanovení trestního zákona bylo také do zákona nedávno vloženo. K odcizení platebních karet často dochází společně s jinými věcmi, neboť ji poškození mívají uloženou v peněžence či ženy v kabelce, které jim jsou odcizeny pachatelem a tento trestný čin je často řešen v souběhu s jiným trestným činem, např. s krádeží.

4.2 Pojistný podvod

Kdo při sjednávání pojistné smlouvy nebo při uplatnění nároku na plnění z takové smlouvy uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

Stejně bude potrestán, kdo úmyslně vyvolá pojistnou událost nebo kdo stav vyvolaný pojistnou událostí udržuje v úmyslu zvýšit vzniklou škodu (Varvařovský, 2004, s. 340).

Pojistný podvod najdeme v § 250a trestního zákona a má podobnou historii jako předešlý trestný čin. S tímto trestným činem se však ve své působnosti setkáváme jen zřídka, spíše jej řeší služba kriminální policie a vyšetřování na úseku hospodářské kriminality, neboť zde je způsobená škoda často značně vysoká.

4.3 Zpronevěra

1) Kdo si присvojí cizí věc, která mu byla svěřena, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu nikoli malou.

3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného,

b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu (Jelínek, Sovák, 2004, s. 257).

Zpronevěra je uvedena v § 248 trestního zákona a není tak častým trestným činem jako například krádež. V působnosti obvodních oddělení jsou začleněny pouze první dva odstavce a ostatní odstavce spadají do působnosti služby kriminální policie a vyšetřování, řídíme se věcnou příslušností.

Pachatel se může dopustit zpronevěry, pokud mu je věc svěřena k určitému účelu, ale pachatel s věcí disponuje zcela jiným způsobem. Např. barman má svěřenou určitou finanční hotovost, se kterou může disponovat v rámci svých povinností v baru, ale on veškerou svěřenou hotovost prohraje v automatech.

4.4 Neoprávněné užívání cizí věci

1) Kdo se zmocní cizí věci nikoli malé hodnoty nebo motorového vozidla v úmyslu jich přechodně užívat, nebo

kdo na cizím majetku způsobí škodu nikoli malou tím, že neoprávněně takových věcí, které mu byly svěřeny, přechodně užívá,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek (Jelínek, Sovák, 2004, s. 259).

Trestní zákon upravuje tento trestný čin v § 249. Specifikem tohoto paragrafu je, že jeho součástí jsou i odcizená motorová vozidla. Mnoho lidí by se mohlo domnívat, že když pachatel odcizí jejich motorové vozidlo, jedná se o krádež, ale ve skutečnosti se jedná právě o výše uvedený trestný čin, neboť není od začátku jisté, zda chtěl pachatel vozidlo skutečně odcizit nebo jej jen po nějakou dobu neoprávněně užívat bez svolení majitele vozidla. Pokud je motorové vozidlo pojízdné, není ani třeba, aby jeho hodnota byla vyšší než Kč 5.000,--, a i přesto se bude jednat o tento trestný čin.

4.5 Neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru

1) Kdo protiprávně obsadí nebo užívá dům, byt nebo nebytový prostor jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

2) Stejně bude potrestán, kdo oprávněné osobě v užívání domu, bytu nebo nebytového prostoru neoprávněně brání (Jelínek, Sovák, 2004, s. 260).

Tento trestný čin najdeme v § 249a trestního zákona a v praxi v sobě zahrnuje veškeré neoprávněné obývání bytů cizími osobami a situace, kdy někdo majiteli brání, aby se do svého bytu dostal.

4.6 Podvod

1) Kdo ke škodě cizího majetku sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu nikoli malou.

3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo

b) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu (Jelínek, Sovák, 2004, s. 261).

Skutková podstata trestného činu je uvedena v § 250 trestního zákona. Aby byla naplněna tato podstata, musí být splněno hned několik podmínek.

Jednou z podmínek je, že škoda musí být minimálně Kč 5.000,--, v opačném případě by se jednalo pouze o podvodné jednání dle přestupkového zákona č. 200/1990 Sb. Další podmínkou je úmyslné jednání pachatele, musí se tedy skutku dopustit úmyslně a vědomě, tato podmínka bývá často při dokazování velkým problémem a právě tato podmínka je ve velkém počtu případů důvodem k odložení věci, a tedy zastavení šetření orgánů činných v trestním řízení. Podezřelí tohoto velmi často dokáží využít ke svému prospěchu. Další podmínkou pro naplnění skutkové podstaty je prokázat, že skutečnosti uváděné v době spáchání skutku se nezakládaly na pravdě, např. místo bydliště podezřelého, zaměstnání, výše příjmů. U těchto podmínek bývá velkým problémem, že se může jednat pouze o porušení smluvních podmínek, ve kterých je zahrnuta povinnost nahlásit veškeré změny, ke kterým dojde. Toto však není trestným činem, ale pouze porušením smluvních podmínek. Problematika dokazování zde není jednoduchá.

4.7 Úvěrový podvod

1) Kdo při sjednávání úvěrové smlouvy či v žádosti o poskytnutí subvence nebo dotace uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

2) Stejně bude potrestán, kdo bez souhlasu věřitele nebo jiné oprávněné osoby použije úvěr, subvenci nebo dotaci na jiný než určený účel.

3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu nikoliv malou.

- 4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,
- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny, nebo
 - b) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

5) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu (Jelínek, Sovák, 2004, s. 265).

Uvedený trestný čin najdeme v § 250b trestního zákona a z výše uvedeného textu vidíme, že skutková podstata tohoto trestného činu se v mnoha znacích shoduje se skutkovou podstatou klasického podvodu a také se potýká při dokazování s podobnými problémy jako podvod.

V největší míře v prvních odstavcích dochází ke spáchání tohoto trestného činu sepsáním úvěrové smlouvy, např. na nákup různého zboží, vozidla, apod. Nejčastěji pachatel již ve smlouvě uvede nepravdivé údaje o svém bydlišti, zaměstnání, výši příjmů, telefonickém kontaktu, předloží falešné doklady, atd. Tímto svým jednáním naplní skutkovou podstatu trestného činu úvěrový podvod.

4.8 Podílnictví

- 1) Kdo ukryje, na sebe nebo jiného převede anebo užívá
- a) věc, která byla získána trestným činem spáchaným jinou osobou, nebo
 - b) to, co za takovou věc bylo opatřeno,
- bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 značný prospěch.

3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 prospěch velkého rozsahu (Jelínek, Sovák, 2004, s. 266).

Trestný čin podílnictví je vymezen v § 251 trestního zákona a často je v souběhu s jiným trestným činem, např. s krádeží.

4.9 Zatajení věci

1) Kdo si присvojí cizí věc nikoli nepatrné hodnoty, která se dostala do jeho moci nálezem, omylem nebo jinak bez přivolení osoby oprávněné, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 značný prospěch (Jelínek, Sovák, 2004, s. 269).

Tento trestný čin je vymezen v § 254 trestního zákona. Jeho skutková podstata je naplněna v případě překročení hodnoty věci částku Kč 5.000,--, v opačném případě by se jednalo o přestupek proti majetku dle § 50/1a) zákona č. 200/1990 Sb.

4.10 Poškození cizí věci

1) Kdo zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou cizí věc a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na věci svědka, znalce nebo tlumočníka pro výkon jejich povinností,

b) spáchá-li takový čin na věci jiného pro jeho rasu, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání,

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo

d) spáchá-li takový čin na věci, která požívá ochrany podle zvláštních předpisů.

3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu (Jelínek, Sovák, 2004, s. 274).

Trestný čin poškození cizí věci představuje § 257 trestního zákona a zahrnuje kromě klasických poškození různých věcí jako např. vozidel, tím jsou myšlena jiná poškození než při dopravních nehodách jako ulomená či ukopnutá vnější zpětná zrcátka, poškrábaný lak vozidel klíčem, mincí, apod.

Tento paragraf ošetřuje i velmi rozšířenou problematiku sprejerství tedy různé grafity, podpisy, tegy, apod. na fasádách, zdech domů a vagónech vlaků za pomoci barevných sprejů a fixů.

4.11 Krádež

Kdo si přivlastní cizí věc tím, že se jí zmocní, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody...“ říká § 247 trestního zákona. V dalších odstavcích pak specifikuje, v závislosti na škodě a způsobu provedení trestného činu, trestní sazby. Odstavec 4 připouští trest odnětí svobody až na 8 let za předpokladu, že činem vzniklá škoda nikoli malá byla spáchána vloupáním (písmeno b)... Vloupáním se rozumí násilné vniknutí do objektu. Odstavec 5 tohoto paragrafu dovoluje pachatele potrestat odnětím svobody až na 12 let (Jelínek, 2004, s. 9).

Ze shora zmíněné definice vyplývá, že na tento trestný čin se samozřejmě vztahuje trestní zákon a přesně definuje, jaké jednání je trestné a co je nutné k naplnění skutkové podstaty tohoto trestného činu.

Každý odstavec § 247 trestního zákona má své podmínky. Základní podmínkou je výše škody, která musí převýšit Kč 5.000,--. Pod písmenem b) se skrývá vloupání, v tomto případě výše škody nerozhoduje, ale zase je nutné použití násilí při vniknutí do objektu, např. do domu či vozidla.

Dalším případem, kdy není nutná škoda přes Kč 5.000,--, je písmeno d), což je krádež na osobě a to postačí, aby měla osoba předmět zájmu na sobě či při sobě, rozumíme např. v kapse u oděvu nebo v batohu na zádech. Týká se to i případů v nákupních centrech, kde si lidé nechávají své kabelky či tašky v nákupním košíku, který vozí po obchodě a nevzdálí se od něho.

Pod písmenem e) se také skrývá jeden z případů, kdy není nutné splnit výši škody a to z důvodu, že pachatel se dopustil trestného činu krádeže již v minulosti a byl za tento čin za poslední tři roky soudně trestán. Tento odstavec je nejčastěji využíván u tzv. drobných krádeží v obchodech, kdy pachatel odcizí zboží zanedbatelné hodnoty, ale právě z důvodu, že byl již soudně trestán za majetkovou trestnou činnost, je jeho jednání kvalifikováno jako trestný čin.

4.11.1 Objekt napadení

Objektem napadení je věc cizí, což může být v podstatě cokoliv, např. dům, byt, osobní vozidlo, mobilní telefon, šperky, peníze, oblečení, atd.

4.11.2 Vývojová stadia

Trestní zákon rozeznává tři chronologicky řazená stadia trestného činu: přípravu, pokus a dokonaný trestný čin.

Příprava trestného činu je pro společnost nebezpečné jednání spočívající ve vytváření podmínek pro jeho spáchání, přičemž nedojde k pokusu ani k dokonání trestného činu.

Pokus trestného činu je jednání pro společnost nebezpečné bezprostředně směřující k dokonání trestného činu, jehož se pachatel dopustil v úmyslu trestný čin spáchat, ale k dokonání činu nedošlo.

Pro **dokonaný trestný čin** je charakteristické vyvolání zamýšleného následku (Šíma, Suk, 2004, s. 286).

Všechna stadia jsou platná samozřejmě i pro trestný čin krádeže, trestní sazba je u všech stadií zcela stejná, jako by byl trestný čin dokončený.

4.11.3 Účastenství

Trestný čin může být spáchán samostatným jednáním pachatele nebo společným jednáním dvou či více osob (spolupachatelů). Jde o trestnou součinnost, jejíž zvláštní formou je i účastenství v podobě organizování, návodu a pomoci. Účastenství vždy předpokládá existenci hlavního pachatele a jeho trestní odpovědnost za konkrétní posuzované jednání.

Za této podmínky je účastníkem – **organizátorem** ten, kdo spáchání trestného činu zosnoval nebo řídil, například ten, kdo vymyslí, koordinuje a řídí loupežné přepadení banky.

Jako **návodce** bude posuzován například žárlivý manžel, který si najme jinou osobu k zavraždění manželky, a za tím účelem jí poskytne příslušné instrukce.

Pomoc ke spáchání trestného činu spočívá zejména v opatření prostředků, v odstranění překážek, poskytování rad, utvrzování předsevzetí apod. (Šíma, Suk, 2004, s. 286).

Všechny formy účastenství jsou opět stejně trestné jako samotné spáchání trestného činu a hrozí za ně stejný trest.

4.11.4 Skupiny krádeží

Krádeže lze rozdělit do několika skupin podle toho, co je předmětem zájmu či jakým způsobem jsou spáchány.

4.11.5 Krádeže motorových vozidel

Krádeže motorových vozidel, ať již dvoustopých nebo jednostopých, začíná být v naší zemi stále větším problémem, neboť jejich počet je velice vysoký a zdá se, že se bude neustále zvyšovat. U těchto případů je velice často jeden velký problém, a tím je, že když je vozidlo ukradeno celé, nelze na místě jeho odcizení zajistit žádné stopy a Policie ČR se musí spoléhat nato, zda čin někdo viděl, což je ale často také bezvýsledné. Pátrání po odcizených vozidlech je velice komplikované a ve většině případů se vozidlo vůbec nenajde.

Pachatelé krádeží motorových vozidel jsou občasně ČR i cizinci a tato činnost je páchána jak jednotlivci, tak i skupinami. Podle statistických ukazatelů bylo v roce 1995 realizováno 5 338 pachatelů. Na území ČR působí skupiny pachatelů z řad občanů Jugoslávie, Bulharska, Polska i bývalého SSSR, zejména z Litvy, Ukrajiny a Ruska. Tito občané bývají často ve spojení s občany ČR, kteří jsou najímáni jako převodci odcizených vozidel do místa předání další osobě, nebo jsou pachatelé vlastní krádeže vozidla, dále také upravují nebo zajišťují padělané doklady, případně provádí přímo úpravu vozidla, přeražení čísel karoserie a motoru, změnu laku, apod. (Nožina, 1997, s. 149).

Tímto jsme objasnili, že krádeže motorových vozidel jsou kvalifikovány jako trestný čin Neoprávněné užívání cizí věci dle § 249 trestního zákona, avšak v další fázi šetření může být skutek překvalifikován na trestný čin Krádeže dle § 247 trestního zákona, to je ve fázi, kdy je

naprosto jasné, že pachatel neužíval vozidlo s úmyslem jej přechodně užívat, ale chtěl jej odcizit s úmyslem se obohatit.

Uvádíme důvody, které vedou pachatele k odcizení nebo neoprávněnému užívání vozidla. Důvody můžeme nazvat jako motivy, pohnutky k jednání:

Motiv jednání pachatele

Pachatel neoprávněného užívání vozidla nebo pachatel krádeže vozidla je při svém jednání motivován několika možnými aspekty, především:

- 1) **pachatel se chce svézt**, vyskytuje se nejčastěji u dětí a mladistvých osob, jež vyhledávají dobrodružství a uznání v kolektivu. Vozidlo však ze strachu z dopadení jen zřídka vrátí na původní místo a zanechají ho opodál,
- 2) **pachatel se chce dopravit**, využije vozidlo k dopravě z restaurace, místa sportovního či kulturního podniku do svého bydliště apod. (vozidlo bývá později nalezeno a zajištěno v okolí bydliště pachatele). V některých případech pachatel odcizí vozidlo za účelem dopravy na jiné místo, kde hodlá spáchat závažnější trestný čin (např. bankovní loupež),
- 3) **krádež vytypovaného vozidla**, jedná se zejména o vozidlo vyšší hodnoty určené pro konkrétního zájemce v tuzemsku nebo v cizině,
- 4) **neoprávněně užívá vozidlo rodinný příslušník**,
- 5) **pojistný či leasingový podvod** ze strany oznamovatele, s následným prodejem vozidla (bez dokladů) tuzemskému či zahraničnímu odběrateli, často z východoevropského státu,
- 6) **využití vozidla nebo jeho části jako náhradního dílu** k dovezenému, havarovanému či staršímu vozidlu. Pachatel následně změní identifikační znak vozidla Vehicle Identification Number (dále jen „identifikační číslo karoserie (VIN)“),
- 7) **zaviněná dopravní nehoda uživatele vozidla**, který z místa nehody ujede a následně hlásí krádež vozidla (např. jízda pod vlivem alkoholu, strach rodinného příslušníka či přítele, jež dopravní nehodou poškodil vozidlo majitele),
- 8) **likvidace vozidla**, kdy pachatel vozidlo po dílech rozprodá (autovrakoviště, burzy, bazary, sběrný druhotných surovin, ...) a pak jako poškozený nahlásí jeho odcizení,

- 9) **rychlé a snadné obohacení** prodejem kradeného vozidla na autovrakoviště, sběrným surovinám apod. K takovému způsobu prodeje může být motivací i snaha o zbavení se vozidla, kterým byl spáchán závažnější trestný čin,
- 10) **vloupání do domů a objektů**, kdy pachatel počítá s tím, že pro opuštění místa odcizí motorové vozidlo (volně stojící u objektu nebo vloupáním do garáže),
- 11) **loupežné přepadení**, kdy je předmětem zájmu pachatele motorové vozidlo, eventuálně i s jeho nákladem (např. přepadení řidičů kamionů).

(Pastyřík a kol., 2004, s. 5)

4.11.6 Vloupání

O vloupání jsme již pojednali v předešlé kapitole. Proto uvádíme pouze, že vloupání je nejčastějším způsobem, jakým pachatelé vnikají do domů, chat, bytů a v největší míře do motorových vozidel.

Do vozidel se pachatelé dostávají různými způsoby, dalo by se říci, že záleží na jejich „šikovnosti“, někteří jednoduše rozbijí okno a poté z vozidla odcizí věci a jiní takovým způsobem, že není vůbec poznat, jak se do vozidla dostali, neboť na vozidle není patrné žádné poškození.

Uvádíme nejrozšířenější způsoby vniknutí do vozidla

- a) **rozbitím okna** (loktem, doneseným nástrojem, kamenem)
- b) **vyjmutím okna** (vyjme přední či zadní sklo, vnikne do vozidla a sklo nasadí zpět)
- c) **pomocí zhotoveného „universálního“ klíče či paklíče** přes zámek vozidla, v některých případech pachatel po krádeži vozidlo opět uzamkne
- d) **pomocí „vytrhávacího“ přípravku** (pachatel vytrhne celý zámek dveří)
- e) **provázkem se smyčkou** (charakteristické zejména u vozidel Škoda Felicia starších modelových ročníků, kde nejsou zajištěny ovládací kolíky zámků dveří krytem z umělé hmoty)
- f) **„vyháčkováním“** (vyhnutí těsnící gumy dveří pod oknem a pomocí kovového háčku vysunutí západky)

(Pastyřík a kol., 2004, s. 30)

Motiv jednání pachatele, předmět zájmu

Krádeže věcí z vozidel jsou svým objemem nápadu nejrozšířenějším druhem trestných činů tzv. „pouliční“ kriminality. Základním důvodem páčání této trestné činnosti je získání majetkového prospěchu pachatele. Předmětem zájmu pachatelů jsou především **autorádia a viditelně umístěné věci**, které zde poškozený zanechal (nákupní tašky, mobilní telefony, kufříky, ...). Oproti krádežím vozidel nebývá objekt zájmu pachatele dlouhodobě typován, většinou se předmětem jeho zájmu stane náhodné odstavené vozidlo.

Jelikož konečným cílem pachatele obvykle není samotná odcizená věc, ale získání finančních prostředků, odcizené předměty nesnaží dále zpeněžit prostřednictvím překupníků, bazarů, zastaváren, restaurací, inzercí apod. (Pastyřík a kol., 2004, s. 29).

Pachatelé krádeží věcí z vozidel

- 2) Pro pachatele těchto trestných činů hraje značnou roli skutečnost, že spáchání krádeže vloupáním do vozidla je rychlé, s malou pravděpodobností dopadení přímo na místě a nevyžaduje zvláštní přípravu.
- 3) Pachatele daných trestných činů lze obecně shrnout do následujících kategorií
 - a) **děti, mládež a osoby blízké věku mladistvého**, mohou být instruováni dospělým, ale často jim jde jen o dobrodružství a získání prestiže. Druhým motivem u této kategorie je získání finančních prostředků na alkohol, cigarety a hrací automaty,
 - b) **osoby inklinující k požívání omamných a psychotropních látek** (snaha opatřit si prostředky na nákup drogy všemi způsoby, ve většině případů pachatel nejedná sám, ale ve společnosti dalších osob (spolupachatelů). Struktura těchto skupin je velmi nestálá a rychle se mění, což následně ztěžuje vyhodnocení trestné činnosti skupin pachatelů (Pastyřík a kol., 2004, s. 30).

4.11.7 Drobné krádeže

„Zhruba 43% osob se v různých výzkumech přiznává k tomu, že se již dopustilo krádeže v prodejně či obchodním domě. Kriminální statistiky a především výše

zaregistrovaných škod tomuto orientačnímu číslu zcela odpovídají. Krade se téměř vše. Na horních místech žebříčku nejčastěji zcizovaného zboží se střídají různé druhy sortimentu. Záleží totiž na roční době, sociodemografických charakteristikách obyvatel daného regionu, módních vlivech atd. Podle empirických zjištění lze soudit na následující tendence. Pokud jde o prostý počet ukradeného zboží (krádeže měřené počtem kusů zcizeného zboží), jsou nejvíce postižena oddělení kosmetiky, papírnictví, potravin a cukrárny. Jestliže vyjdeme z výše způsobené škody, jsou naopak nejvíce ohrožena oddělení s elektrospotřebiči typu „audio-video“ a „foto“ a dále kožený textil (Čírtková, 2004, s. 251)“.

S případy drobných krádeží se setkáváme nejčastěji v obchodních domech a supermarketech. Pachatel odcizí zboží přímo na prodejně a projde pokladnou bez zaplacení. Tímto se dopustí krádeže dle trestního zákona nebo zde často dochází pouze k přestupku proti majetku dle § 50/1a) zák. č. 200/1990 Sb. s ohledem na způsobenou škodu nepřesahující částku Kč 5.000,--. Pachatel se může dopustit trestného činu Krádeže dle § 247/1e) trestního zákona právě z důvodu, že byl za majetkový trestný čin soudně trestán v posledních třech letech a zde není vyžadována ani škoda Kč 5.000,--. V případě, že škoda dosáhne částky požadované ve skutkové podstatě trestného činu, jedná se o prostou Krádež dle § 247/1a) trestního zákona.

5 PRAKTICKÁ ČÁST

5.1 Cíl a předpoklady

Na počátku bakalářské práce jsme si stanovili základní cíl, kterým je analýza trestních spisů ve věci majetkové trestné činnosti v České Lípě u dospělých pachatelů.

Dále jsme si položili otázku našeho průzkumu: Co vede pachatele ke spáchání majetkové trestné činnosti.

A stanovili si dva hlavní předpoklady:

1. Předpokládáme, že nejčastějším trestným činem je krádež.
2. Předpokládáme, že majetkové trestné činnosti se dopouštějí pachatelé opakovaně.

5.2 Základní metody a techniky práce

5.2.1 Studium trestních spisů

Pro potřeby praktické části jsme využili především metodu studia trestních spisů oznámených na Obvodním oddělení v České Lípě v roce 2006 a to na základě informací zjišťovaných ze stálé služby Obvodního oddělení Česká Lípa. Všechny trestní spisy se týkaly různorodé majetkové trestné činnosti, která byla prošetřována v působnosti Obvodního oddělení Česká Lípa. Byly sledovány veškeré důležité skutečnosti, které by mohly mít co největší vypovídací schopnost pro následný průzkum.

5.2.2 Analýza sekundárních dat a statistických údajů

Statisticky jsme pracovali s údaji Okresního ředitelství v České Lípě. Získané údaje jsme porovnali s údaji Krajské správy v Ústí nad Labem a Policejního prezidia, které jsou

oficiálně zveřejňovány na webových stránkách Ministerstva vnitra. Bylo zjištěno, že údaje na všech statistických pracovištích jsou totožné, neboť informace jsou předávány z Okresního ředitelství v České Lípě na Krajskou správu a odtud jsou předány na Policejní prezidium a následně jsou zveřejněny na webu Ministerstva vnitra.

5.2.3 Pozorování

Metoda pozorování pro nás byla neméně důležitá, kdy za dobu pěti let praxe v oboru lze vysledovat, jak se majetková trestná činnost stále vyvíjí a narůstá. Pachatelé používají stále dokonalejší techniku, mají propracovanější metody a jejich odhalení a následné dopadení je pro policisty čím dál složitější. Snižuje se i věk pachatelů a nejsou výjimkou i případy, kdy se drobné majetkové trestné činnosti dopouštějí i děti velice nízkého věku. Lze také vysledovat, že se majetkové kriminality dopouštějí stále stejní recidivující pachatelé, kteří jsou v praxi označováni jako tzv. kriminalisticky závadové osoby.

5.3 Charakteristika zkoumaného vzorku

Průzkumové šetření jsme se zaměřili na trestní spisy majetkových trestných činů za rok 2006, které byly oznámeny na Obvodním oddělení Policie České republiky v České Lípě. Celkem jsme zpracovávali a mapovali 1147 trestních spisů a dále jsme se blíže zaměřili na 70 trestních spisů, kde byl již při oznámení trestného činu znám pachatel.

6 VYHODNOCENÍ PRŮZKUMOVÉHO ŠETŘENÍ

6.1 Vyhodnocení výsledků zjištěných studiem trestních spisů

Za kalendářní rok 2006 bylo oznámeno na Obvodním oddělení Policie České republiky v České Lípě 1147 majetkových trestných činů, z toho tvoří trestné činy, kde je pachatel neznámý 907 oznámených skutků a 240 skutků, kde je pachatel známý.

Z těchto údajů vyplývá, že při oznámení majetkových trestných činů za rok 2006 tvořily neznámé trestné činy mnohem větší skupinu než trestné činy známé, vyjádřeno procenty, tvoří neznámé trestné činy 79,08 % a známé trestné činy 20,92 %.

➤ Vyhodnocení podílu známých a neznámých trestních skutků za rok 2006

Tabulka č. 1 *Sledování podílu známých a neznámých trestních skutků za rok 2006*

Oznámené skutky	Počet skutků	Vyjádření v %
<i>Neznámé</i>	907	79,08
<i>Známé</i>	240	20,92
Celkem	1147	100,00

Ze skupiny, kde je známý pachatel, jsme vybrali 70 trestních spisů různé majetkové trestné činnosti spáchané dospělými pachateli, se kterou budeme dále pracovat k ověření předpokladů, cíle, předmětu průzkumu a průzkumné otázky. Nadále však musíme pracovat se všemi oznámenými majetkovými trestnými činy, abychom dosáhli cíle a všechny získané poznatky vyplývaly ze skutečnosti a nebyly nijak zkresleny.

Všechny trestní spisy, včetně spisů zkoumaného vzorku byly vybrány ze základního informačního systému (dále jen ZIS) Obvodního oddělení v České Lípě za období od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2006. V této interní evidenci byla do konce roku 2007 vedena veškerá spisová

dokumentace pod čísly jednacími, v případě trestných činů se jedná o takovouto podobu: ORCL-7000/CL-TČ-2006, zkratka ORCL znamená okresní ředitelství Česká Lípa, 7000 je pořadové číslo trestního spisu, CL znamená Obvodní oddělení Česká Lípa, TČ znamená trestný čin a na konci máme rok spáchání trestného činu.

Od 1. 1. 2008 byla přijata nová evidence ETR neboli elektronické trestní řízení, ve které na rozdíl od evidence ZIS, jsou vedeny veškeré dokumenty nejen v písemné podobě, ale také v elektronické. Tento systém by měl být v budoucnu používán také státními zastupitelstvími a soudy.

Evidence ZIS však stále existuje pro potřeby služby, neboť obsahuje důležité údaje o trestné činnosti a o osobách za několik let zpět, bez kterých se při své práci neobejdeme, např. při vyřizování různých žádostí, posudků a pověstí, a bylo by také ztíženo vypracování této práce.

V roce 2006 bylo oznámeno celkem 1147 majetkových trestných činů. Z toho 10 trestných činů neoprávněného užívání cizí věci, 11 trestných činů neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru, 47 neoprávněných držení platební karty, 24 zpronevěr, 91 podvodů, 2 pojistné podvody, 43 úvěrových podvodů, 17 trestných činů zatajení věci, 30 poškození cizí věci a 872 krádeží. V roce 2006 nebyl ani jednou oznámen trestný čin podílnictví dle § 251 trestního zákona.

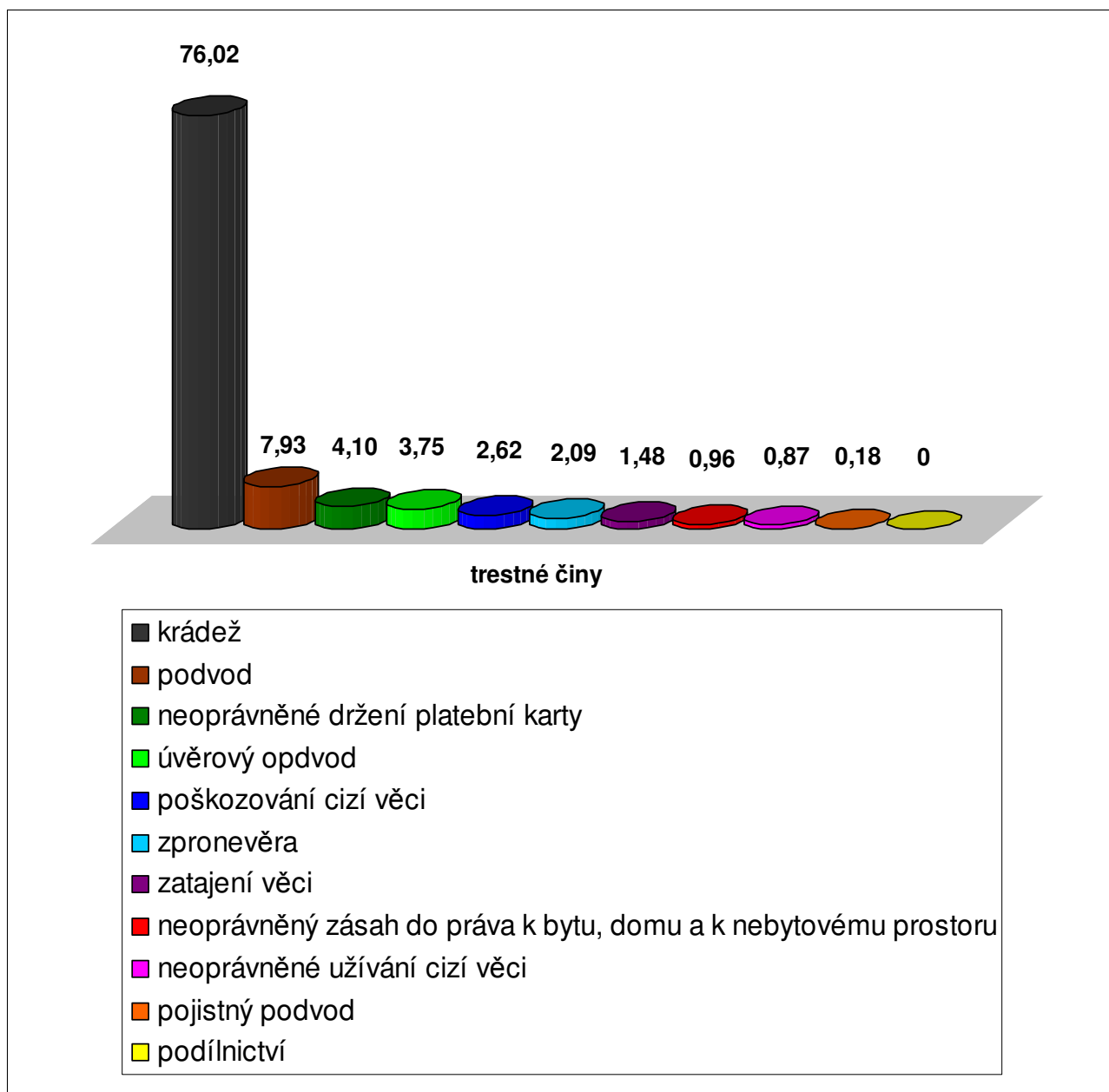
Oznámená trestná činnost byla spáchána v převážné míře ve fázi dokonání trestného činu a několik trestných činů bylo spácháno ve fázi pokusu a ve fázi přípravy nebyl žádný trestný čin v roce 2006 evidován. Bylo tedy z celkového počtu 1147 majetkových trestných činů oznámeno 1118 trestných činů ve fázi dokonání trestného činu, 29 ve fázi pokusu trestného činu a žádný ve fázi přípravy trestného činu. Je otázkou, proč nebyl zaznamenán ani jeden trestný čin ve stádiu přípravy. Domnívám se, že v našem případě, tedy na počátku šetření, tedy v době oznámení, nelze jednoznačně odhalit trestný čin ve stádiu přípravy. Možné je to spíše v dalších fázích šetření, tím myslíme ve stádiu pokusu a dokonání trestného činu.

➤ Vyhodnocení počtu oznámených trestných činů za rok 2006

Tabulka č. 2 *Sledování oznámených trestných činů za rok 2006*

TRESTNÝ ČIN DLE §	POČET	V %
247 <i>Krádež</i>	872	76,02
248 <i>Zpronevěra</i>	24	2,09
249 <i>Neoprávněné užívání cizí věci</i>	10	0,87
249a <i>Neopr. zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru</i>	11	0,96
249b <i>Neoprávněné užívání cizí věci</i>	47	4,10
250 <i>Podvod</i>	91	7,93
250a <i>Pojistný podvod</i>	2	0,18
250b <i>Úvěrový podvod</i>	43	3,75
251 <i>Podílnictví</i>	0	0
254 <i>Zatajení věci</i>	17	1,48
257 <i>Poškozování cizí věci</i>	30	2,62
CELKEM	1147	100

Graf č. 1 *Grafické vyjádření oznámených trestných činů za rok 2006 v %*

Z tabulky i grafu vyplývá, že krádež je jednoznačně nejčastějším majetkovým trestným činem. Na druhém místě je trestný čin podvod a na třetím místě je trestný čin neoprávněné držení platební karty, které bývá často v souběhu právě s trestným činem krádeže.

V souběhu znamená, že jedním jednáním pachatele může dojít ke spáchání více trestných činů, např. pachatel odcizí volně odloženou peněženku, ve které se nachází finanční

hotovost ve výši Kč 7.000,--, tímto naplní skutkovou podstatu trestného činu dle § 247/1a) trestního zákona, ale v této peněžence je kromě finanční hotovosti také platební karta a tím je již naplněna k tomu skutková podstata trestného činu neoprávněné držení platební karty dle § 249b trestního zákona.

Porovnáme-li naše získané údaje přehledně získané z evidence ZIS, tedy přímo z evidence Obvodního oddělení v České Lípě znázorněné v tabulce a grafu s údaji statistického pracoviště Okresního ředitelství v České Lípě, zjistíme, že se od sebe liší.

Námi bylo zjištěno, že bylo oznámeno 872 trestných činů krádeže, 24 trestných činů zpronevěry, 10 trestných činů neoprávněného užívání cizí věci, 11 trestných činů neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru, 47 neoprávněných držení platební karty, 91 podvodů, 2 pojistné podvody, 43 úvěrových podvodů, 17 trestných činů zatajení věci, 30 poškozování cizí věci a žádný trestný čin podílnictví. Celkem tedy 1147 majetkových trestných činů.

Na statistickém pracovišti Okresního ředitelství bylo naproti tomu zaznamenáno celkem 1243 majetkových trestných činů. Z toho 789 trestných činů krádeže, 29 trestných činů zpronevěry, žádný trestný čin neoprávněného užívání cizí věci, 3 trestné činy neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru, 44 neoprávněných držení platební karty, 69 podvodů, 2 pojistné podvody, 225 úvěrových podvodů, 11 trestných činů zatajení věci, 71 trestných činů poškozování cizí věci a žádný trestný čin podílnictví.

Provedeným průzkumem jsme tedy zjistili velké rozdíly v celkovém počtu majetkových trestných činů a počtech jednotlivých trestných činů.

Statistické pracoviště zaznamenalo celkem o 96 majetkových trestných činů víc než my. Trestných činů krádeže jsme zaznamenali o 83 trestných činů krádeže více než statistické pracoviště, trestných činů zpronevěry jsme zaznamenali o 5 méně, trestných činů neoprávněného užívání cizí věci jsme zaznamenali 10 a statistické pracoviště žádný, trestných činů neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru jsme zaznamenali o 8 více, neoprávněných držení platební karty o 3 více, podvodů o 22 více, pojistných podvodů jsme zaznamenali stejně, naproti tomu o celých 182 úvěrových podvodů méně než statistické pracoviště, trestných činů zatajení věci jsme zaznamenali o 6 více, poškozování cizí věci o 41 méně a také jsme se shodli, že nebyl oznámen žádný trestný čin podílnictví.

K rozdílným výsledkům mohlo dojít z více důvodů. Jedním z nich může být, že údaje jsou prvotně předávány z Obvodního oddělení na statistické pracoviště Okresního ředitelství

telefonicky a tím mohou být zkresleny, neboť často jsou tyto údaje při předávání mezi oběma stranami podceňovány. Dalším důvodem může být, že statistické pracoviště vychází ze statistických číselníků, které rozlišují trestnou činnost dle zcela jiných kritérií a mnohdy nelze pro některou trestnou činnost v těchto statických číselnících nalézt, kam daný skutek zařadit. Na základě těchto statistických číselníků jsou vypracovávány ke každému trestnímu spisu statistické formuláře. Z tohoto vyplývá další důvod, proč se rozcházíme ve výsledných číslech, neboť vypracování statistických formulářů s sebou nese mnoho problémů díky složitosti vyhledávání v číselnících a někteří policisté nezvládají formuláře správně vyplnit, a pak může dojít k chybám v počtech jednotlivých vedených trestných činů a jejich statistické zařazení pod jednotlivými čísly. Statistický číselník je složen z číselné řady počínaje číslem 101 a číslem 902 konče, ke každému číslu je přiřazeno jedno jednání pachatele, objekt napadení, apod.

K rozdílným výsledkům mohlo také samozřejmě dojít přímo z naší strany a to z důvodu, že my jsme čerpali z evidence Obvodního oddělení ZIS, ve kterém se vyhledává za pomoci klíčových slov, tedy napíše se např. krádež, zadá se období, za které chceme vyhledat krádeže a pokud nadpis události obsahuje klíčové slovo krádež, pak se zobrazí všechny krádeže v námi požadovaném období. Pokud je však v názvu použito ještě něco jiného, nám se toto nezobrazí. Používali jsme různé varianty a obměny (místo klíčového slova krádež klíčové slovo odcizení), které by mohly vést k vyhledání veškerých požadovaných majetkových trestných činů, ale samozřejmě mohlo i tak dojít k chybě při vyhledávání. V evidenci ZIS není možné vyhledávat za pomoci právní kvalifikace, tedy za použití paragrafového znění a to může být také další příčinou našich rozdílných výsledků. Dále je možné také vyhledávat dle místa spáchání skutku, atd., ale toto vyhledávání bylo pro naši potřebu nevyhovující a neúčelné.

Trestný čin krádež byl páchan ve dvou vývojových stádiích, a to ve stádiu pokusu a dokonání trestného činu. V převážné míře se však jedná o stádium dokonání. Třetí vývojová fáze trestného činu krádež, tedy příprava, zaznamenaná v roce 2006 vůbec nebyla. Bylo spácháno 29 skutků ve stádiu pokusu krádeže, tedy pouhých 3,33 % a 843 trestných činů bylo dokonáno, což představuje 96,67 % z celkového počtu krádeží.

➤ **Vyhodnocení podílu vývojových stádií trestného činu krádež**

Tabulka č. 3 *Sledování podílu vývojových stádií trestného činu krádež*

Spácháno ve stádiu	Počet skutků	Vyjádření v %
<i>Přípravy</i>	0	0,00
<i>Pokusy</i>	29	3,33
<i>Dokonání činu</i>	843	96,67
Celkem	872	100,00

Toto uvedené dělení trestné činnosti dle vývojových stádií nenajdeme v žádných oficiálních statistikách zveřejňovaných na webu Policejního prezidia, ve statistikách Okresního ředitelství Česká Lípa ani v dalších podobných evidencích, protože bylo zpracováno pouze na základě získaných údajů z evidence ZIS Obvodního oddělení Česká Lípa. Z jiných zdrojů nebylo možné tyto informace získat.

Trestný čin krádež je páčán různými způsoby, kterých je velice mnoho. Lze si tak stanovit mnoho kritérií a hledisek dělení trestných činů do různých skupin. Trestní zákon nám přímo stanovuje možné způsoby páčání trestných činů. Policie se samozřejmě zákonem řídí, ale má také své vlastní interní dělení, například dle způsobu jeho spáchání. Pro naši potřebu jsme vycházeli z trestního zákona, dle kterého jsme si zvolili tři základní kritéria k rozdělení trestného činu krádež. A to prostou krádež, krádež vloupáním a krádež na osobě.

Z celkového počtu 872 trestných činů krádeže oznámených na obvodním oddělení v České Lípě v roce 2006 bylo spácháno 507 skutků prostou krádeží s právní kvalifikací dle § 247/1a) trestního zákona, vloupáním s kvalifikací dle § 247/1b) trestního zákona bylo spácháno 290 skutků a krádeží na osobě s kvalifikací dle § 247/1d) trestního zákona bylo spácháno 75 skutků. Největší část tedy tvoří prosté krádeže a nejméně bylo zaznamenáno krádeží na osobě.

➤ *Vyhodnocení způsobu páčání trestné činnosti*

Tabulka č. 4 *Sledování způsobu spáchání trestného činu krádež*

Způsob spáchání	Počet skutků	Vyjádření v %
<i>Prostou krádeží</i>	507	58,14
<i>Vloupáním</i>	290	33,26
<i>Krádeží na osobě</i>	75	8,60
Celkem	872	100,00

Porovnáme-li opět naše získané údaje uvedené v této tabulce, zjistíme, že se liší od údajů uváděných v oficiálních statistikách zveřejňovaných na webových stránkách a vedených statistickým pracovištěm při Okresním ředitelství v České Lípě. Námi bylo zjištěno, že z celkového počtu 872 trestných činů krádež bylo spácháno prostou krádeží celkem 507 skutků, vloupáním 290 skutků a krádeží na osobě 75 skutků.

Naproti tomu statistickým pracovištěm bylo zaznamenáno v roce 2006 celkem 789 trestných činů krádeže, prostou krádeží bylo spácháno 535 skutků, vloupáním 234 skutků a krádeží na osobě 20 skutků.

V celkovém součtu se tedy rozcházíme o 83 skutků. Statistické pracoviště zaznamenalo o 28 skutků spáchaných prostou krádeží více, naopak o 56 skutků spáchaných vloupáním méně a o celých 55 skutků spáchaných krádeží na osobě také méně.

Naše údaje se však shodují v tom, že prostých krádeží je jednoznačně nejvíce a krádeží na osobě nejméně.

Důvody zde uvedených rozdílů v počtech zjištěných naším průzkumem s počty vedenými statistickým pracovištěm jsou shodné s důvody uvedenými v části oznámených trestných činů v roce 2006.

6.2 Vyhodnocení výsledků získaných analýzou sekundárních dat a statistických údajů

V roce 2006 bylo na Obvodním oddělení Česká Lípa oznámeno 240 majetkových trestných činů, ve kterých byl již od počátku známý pachatel. My jsme vybrali celkem 70

trestních spisů z různých oblastí majetkové trestné činnosti dle podílu na celkové majetkové kriminalitě.

Bylo oznámeno celkem 129 skutků z oblasti trestného činu krádež se známým pachatelem a z nich bylo vybráno 53 trestních spisů.

Trestný čin Zatajení věci, kde byl známý pachatel, byl oznámen pouze jeden a tento 1 trestní spis byl zařazen do zkoumaného vzorku.

Trestných činů Podvod se známým pachatelem bylo oznámeno celkem 41 a z nich bylo vybráno 6.

Trestných činů Úvěrový podvod bylo oznámeno 33 a z nich byly vybrány 4 trestní spisy.

Trestné činy Neoprávněné držení platební karty byly oznámeny 4 a z nich byl vybrán 1 trestní spis.

Trestných činů Zpronevěra bylo oznámeno 16 a z nich byly vybrány 2 spisy se známým pachatelem.

A trestných činů Poškození cizí věci bylo oznámeno celkem 5 a z nich byly vybrány 3 trestní spisy.

➤ **Vyhodnocení podílu jednotlivých trestných činů na zkoumaném vzorku**

Tabulka č. 5 *Sledování podílu jednotlivých trestných činů na zkoumaném vzorku*

Trestný čin	Počet skutků
<i>Krádež</i>	53
<i>Zatajení věci</i>	1
<i>Podvod</i>	6
<i>Úvěrový podvod</i>	4
<i>Neoprávněné držení platební karty</i>	1
<i>Zpronevěra</i>	2
<i>Poškození cizí věci</i>	3
Celkem	70

Z uvedené tabulky vyplývá, že do zkoumaného vzorku, který nám poslouží k ověření druhého předpokladu, bylo vybráno 53 trestních spisů z oblasti Krádeží, 1 trestní spis z oblasti Zatajení věci, 6 trestních spisů z oblasti Podvodů, 4 trestní spisy z oblasti Úvěrových podvodů, 1 trestní spis z oblasti Neoprávněného držení platební karty, 2 trestní spisy Zpronevěry a 3 trestní spisy z oblasti Poškozování cizí věci.

Ostatní trestné činy nebyly do zkoumaného vzorku zařazeny, neboť tvoří jen nepatrnou součást celkové majetkové trestné činnosti.

Všech vybraných trestných činů se dopustili dospělí pachatelé.

Vybrané majetkové trestné činy byly spáchány nejen muži, ale také ženami. Tímto bychom chtěli ukázat, že majetkové kriminality se dopouštějí obě pohlaví a páčání tohoto druhu kriminality není záležitostí a dominantou pouze mužů a dopouštějí se toho také ženy, i když v mnohem menší míře.

Muži se dopustili 62 majetkových trestných činů a ženy se dopustily 8 skutků. Můžeme tedy říci, že převážné většiny vybraných majetkových trestných činů oznámených na Obvodním oddělení v České Lípě za rok 2006 se dopustili muži.

➤ Vyhodnocení spáchaných trestných skutků dle pohlaví pachatelů

Tabulka č. 6 *Sledování skutků spáchaných muži a ženami*

Spácháno	Počet skutků	Vyjádření v %
<i>Muži</i>	62	88,57
<i>Ženami</i>	8	11,43
Celkem	70	100,00

Z tabulky jednoznačně vyplývá, že majetkové trestné činnosti se skutečně v převážné většině případů dopouštějí muži, jejichž podíl na této kriminalitě tvoří v našem výzkumném vzorku celých 88,57 % skutků a naproti tomu ženy spáchaly pouhých 11,43 % skutků. Muži tedy spáchali mnohem více majetkových trestných činů než ženy, ale lze konstatovat, že ženy se dopouštějí této kriminality také.

Námi zjištěné údaje mohou být však zkreslené skutečností, že zkoumaný vzorek byl vybírán náhodně, aby byly zastoupeny všechny skupiny majetkové trestné činnosti a ženy byly do tohoto vzorku záměrně zařazeny.

Podíváme-li se na celkové statistické údaje zjištěné statistickým pracovištěm za rok 2006, zjistíme, že ženy se dopustily 154 majetkových trestných činů. Při ověřování předpokladu č. 1 bylo zjištěno, že statistické pracoviště zaznamenalo v roce 2006 celkem 1243 majetkových trestných činů. Na dospělé muže a ostatní skupiny pachatelů dle dělení statistického pracoviště, jako jsou nezletilí a mladiství, připadá 1089 majetkových trestných činů.

Tabulka č. 7 *Statistika Okresního ředitelství Policie v České Lípě*

Spácháno	Počet skutků	Vyjádření v %
<i>Ženami</i>	154	12,39
<i>Ostatními</i>	1089	87,61
Celkem	1243	100,00

Vyjádříme-li údaje zjištěné statistickým pracovištěm v procentech, zjistíme, že ženy se dopustily 12,39 % z veškeré majetkové trestné činnosti a zbylých 87,61 % skutků se dopustili dospělí muži, mladiství a nezletilí.

Porovnáme-li naše výsledky s výsledky statistického pracoviště, můžeme konstatovat, že v tomto případě se téměř shodují a rozdíly jsou téměř zanedbatelné. V případě trestné činnosti spáchané ženami se lišíme o pouhých 0,96 %.

Těmito údaji jsme si také ověřili, že náš výběr zkoumaného vzorku byl správný, neboť podíl žen na majetkové trestné činnosti je velice podobný poměru uváděnému statistickým pracovištěm.

Na příkladu z praxe si můžeme ukázat, že i ženy se dopouštějí majetkové trestné činnosti a opakovaně.

Kazuistika

Pachatelka majetkové trestné činnosti, převážně z oblasti drobných krádeží a krádeží barevných kovů, je Romka Jana B, je jí 27 let, má dvě děti a dříve se živila jako prostitutka u hraničního přechodu na severu Čech, v té době byla také závislá na tvrdých drogách. V současné době žije se svým manželem v holobytě v České Lípě a manžela již několikrát opustila a zanechala mu také své dvě děti, aby se o ně staral sám. K tomuto je nutné říci, že se jednalo v té době o nezletilé děti, holčičce byly 2 roky a chlapečkovi 5 let. Matka se vracela zpět ke svému původnímu povolání prostitutky, aby vydělala nějaké peníze, neboť manžel je recidivista a nikdy nepracoval. V době, kdy žena byla zrovna v České Lípě, neznala jiný způsob jak hledat obživu, než krást. Byla policisty několikrát zadržena při drobné krádeži v obchodech, kde zboží ukrývala do kočárku a projížděla pokladnou bez zaplacení. V obchodech kradla vždy jen jídlo, nikdy alkohol, cigarety nebo něco podobného. Dvakrát byla zadržena při vloupání do objektu za účelem odcizení barevných kovů a za tyto činy byla také odsouzena k podmíněčnému trestu. V podmínce však spáchala další drobné krádeže, které byly však kvalifikovány jako trestné činy Krádeže dle § 247/1e) trestního zákona, i přestože škoda zdaleka nepřesahovala Kč 5.000,-, neboť byla již za majetkovou trestnou činnost v posledních třech letech odsouzena. Několikrát byla opět zadržena při krádežích barevných kovů, jednou dokonce stříhala hliníkovou střechu firmy s obklady a vše prodala v protějščí sběrně barevných kovů a předložila své vlastní doklady.

Námi zvolený průzkumný vzorek čítá dohromady 70 trestních spisů majetkové kriminality, jedná se tedy o 70 skutků různé majetkové trestné činnosti. Těchto 70 skutků se v roce 2006 dopustilo dohromady 40 dospělých pachatelů. My se dále budeme snažit pomocí těchto údajů ověřit předpoklad č. 2.

Adéla K.: 1 trestný čin, § 250/1 TZ, PODVOD.

Bohuslav J.: 1 trestný čin, § 247/1e) TZ, KRÁDEŽ.

David R.: 9 trestných činů, z toho 8 trestných činů dle § 247/1a) nebo e) TZ, KRÁDEŽ a 1 trestný čin dle § 247/1b) TZ, KRÁDEŽ vloupáním v souběhu s trestným činem dle § 238/1 TZ, POROŠOVÁNÍ DOMOVNÍ SVOBODY.

David S.: 1 trestný čin dle § 247/1,2 TZ, KRÁDEŽ.

Irena H.: 1 trestný čin dle § 250b/1 TZ, ÚVĚROVÝ PODVOD.

Ján Z.: 1 trestný čin dle § 247/1a) TZ, KRÁDEŽ prostá.

Jana B.: 2 trestné činy, z toho 1 trestný čin dle § 247/1d) TZ, KRÁDEŽ na osobě a 1 trestný čin dle § 247/1b) TZ, KRÁDEŽ vloupáním ve stádiu pokusu dle § 8/1 TZ.

Jana J.: 1 trestný čin dle § 247/1,2 TZ, KRÁDEŽ.

Jaroslav K.: 1 trestný čin dle § 250/1 TZ, PODVOD.

Jaroslava M.: 1 trestný čin dle § 247/1a) TZ, KRÁDEŽ prostá.

Jiří R.: 1 trestný čin dle § 257b/1 TZ, POŠKOZOVÁNÍ CIZÍ VĚCI.

Josef H.: 1 trestný čin dle § 247/1b,e) TZ, KRÁDEŽ vloupáním.

Josef P.: 1 trestný čin dle § 247/1a) TZ, KRÁDEŽ prostá.

Josef Š.: 1 trestný čin dle § 247/1a,e) TZ, KRÁDEŽ prostá.

Kamil V.: 2 trestné činy dle § 248/1 TZ, ZPRONEVĚRA.

Karel S.: 1 trestný čin dle § 247/1e) TZ, KRÁDEŽ.

Lukáš S.: 1 trestný čin dle § 250b/1 TZ, ÚVĚROVÝ PODVOD.

Lukáš V.: 1 trestný čin dle § 254/1 TZ, ZATAJENÍ VĚCI.

Ladislav K.: 1 trestný čin dle § 250b/1 TZ, ÚVĚROVÝ PODVOD.

Lenka O.: 1 trestný čin dle § 250b/1 TZ, ÚVĚROVÝ PODVOD.

Marek Č.: 1 trestný čin dle § 250/1,3 TZ, PODVOD.

Michal J.: 1 trestný čin K dle § 247/1a,b,e) TZ, KRÁDEŽ vloupáním.

Michal M.: 1 trestný čin dle § 257b/1 TZ, POŠKOZOVÁNÍ CIZÍ VĚCI.

Michal T.: 2 trestné činy, z toho 1 trestný čin dle § 247/1a,b) TZ, KRÁDEŽ vloupáním a 1 trestný čin dle § 247/1a) TZ, KRÁDEŽ prostá.

Milan H.: 2 trestné činy dle § 247/1a) TZ, KRÁDEŽ prostá.

Milan M.: 3 trestné činy dle § 247/1e) TZ, KRÁDEŽ.

Miroslav V.: 3 trestné činy dle § 247/1e) TZ, KRÁDEŽ.

Miroslav Z.: 1 trestný čin dle § 247/1e) TZ, KRÁDEŽ.

Petr N.: 1 trestný čin dle § 247/1e),2 TZ, KRÁDEŽ.

Petr S1: 5 trestných činů, z toho 1 trestný čin dle § 247/1b) TZ, KRÁDEŽ vloupáním v souběhu s trestným činem dle § 249b TZ. NEOPRÁVNĚNÉ DRŽENÍ PLATEBNÍ KARTY a 4 trestné činy dle § 247/1e) TZ, KRÁDEŽ.

Petr S2: 3 trestné činy dle § 247/1e) TZ, KRÁDEŽ.

Renata A.: 1 trestný čin dle § 250/1 TZ, PODVOD.

Richard Š.: 1 trestný čin dle § 247/1e) TZ, KRÁDEŽ.

Václav P.: 1 trestný čin dle § 257/1 TZ, POŠKOZOVÁNÍ CIZÍ VĚCI.

Václav R.: 2 trestné činy dle § 250/1,2 TZ, PODVOD.

Václav Š.: 4 trestné činy, z toho 3 trestné činy prostá dle § 247/1e) TZ, KRÁDEŽ a 1 trestný čin dle § 247/1d) TZ, KRÁDEŽ na osobě.

Viktor T.: 3 trestné činy dle § 247/1e) TZ, KRÁDEŽ.

Viktor Z.: 1 trestný čin dle § 247/1,2 TZ, KRÁDEŽ v souběhu s trestným činem dle § 249b TZ, NEOPRÁVNĚNÉ DRŽENÍ PLATEBNÍ KARTY.

Zdeněk P.: 2 trestné činy dle § 247/1b) TZ, KRÁDEŽ vloupáním ve stádiu pokusu dle § 8/1 TZ a jednou v souběhu s trestným činem dle § 238/1 TZ, PORUŠOVÁNÍ DOMOVNÍ SVOBODY.

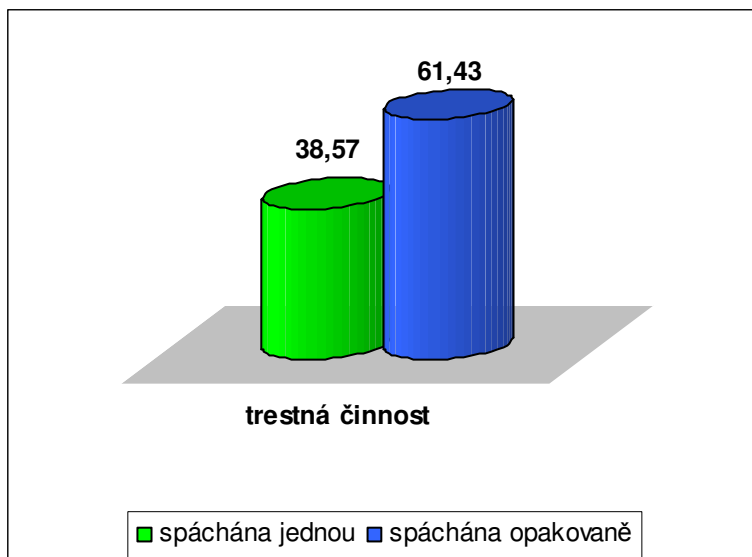
Žaneta D.: 1 trestný čin dle § 249b TZ, NEOPRÁVNĚNÉ DRŽENÍ PLATEBNÍ KARTY.

➤ **Vyhodnocení četnosti opakované trestné činnosti**

Tabulka č. 8 *Sledování četnosti opakované trestné činnosti*

Trestná činnost	Počet skutků	Vyjádření v %
<i>Spáchána jednou</i>	27	38,57
<i>Spáchána opakovaně</i>	43	61,43
Celkem	70	100,00

Graf č. 2 *Grafické vyjádření četnosti opakované trestné činnosti v %*

Ze zjištěných údajů, tabulky a grafu vyplývá, že pachatelé se z celkového počtu 70 majetkových trestných činů zkoumaného vzorku dopustili 43 trestných činů opakovaně, což

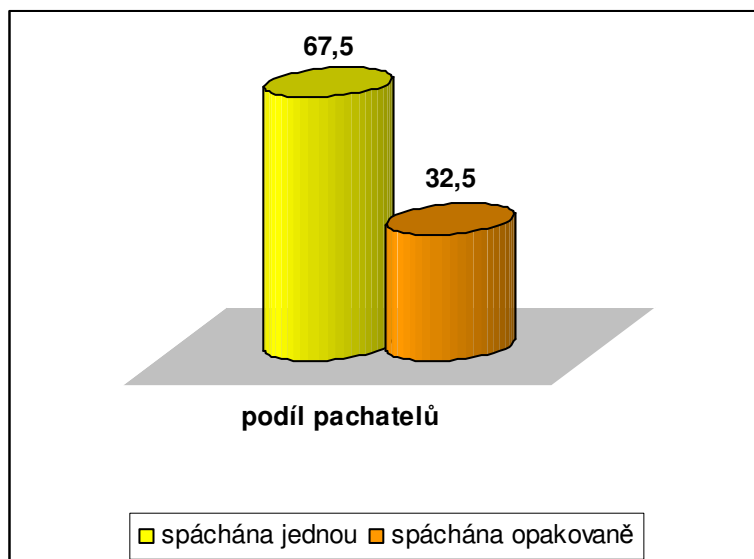
činí celých 61,43 %. Dalších 27 trestných činů bylo spácháno jednou bez opakování, což činí 38,57 % z celého zkoumaného vzorku. Bylo tedy zaznamenáno více trestných činů, které byly spáchány opakovaně.

➤ **Vyhodnocení podílu pachatelů na opakované trestné činnosti**

Tabulka č. 9 *Sledování podílu pachatelů na opakované trestné činnosti*

Trestná činnost	Počet pachatelů	Vyjádření v %
<i>Spáchána jednou</i>	27	67,5
<i>Spáchána opakovaně</i>	13	32,5
Celkem	40	100,0

Graf č. 3 *Grafické vyjádření podílu pachatelů opakované trestné činnosti v %*

Ze zjištěných údajů, tabulky a grafu vyplývá, že 70 majetkových trestných činů se dopustilo celkem 40 pachatelů. 27 pachatelů se dopustilo pouze jednoho trestného činu a jiného se již nedopustili, z celkového počtu pachatelů je to celých 67,5 % pachatelů. 13 pachatelů se dopustilo majetkového trestného činu opakovaně, což činí 32,5 % pachatelů.

➤ **Vyhodnocení podílu pachatelů na trestné činnosti**

Tabulka č. 10 *Vyjádření podílu pachatelů na trestné činnosti*

Trestná činnost	Počet pachatelů	Počet trestných činů
<i>Spáchána jednou</i>	27	27
<i>Spáchána opakovaně</i>	13	43
Celkem	40	70

Z poslední celkové přehledné tabulky vyplývá, že 27 pachatelů se dopustilo 27 trestných činů, u kterých nebylo zaznamenáno opakování. Naproti tomu 13 pachatelů se dopustilo 43 trestných činů různého charakteru. Hovoříme zde o recidivě.

V největší míře se pachatelé dopustili trestného činu KRÁDEŽ, který také tvoří největší část celé majetkové kriminality.

Recidiva neboli opakovnost trestné činnosti bude přiblížena na příkladu z praxe, na kterém zdokumentujeme, že někdy se pachatelé dopouštějí stále stejného trestného činu, stále stejným způsobem a na stejném místě.

Kazuistika

Koncem roku 2006 se neznámý pachatel dopouštěl sériových vloupání do vozidel a specializoval se pouze na dvě místa činu u OD Kaufland a u nemocnice v centru České Lípy, na jiných místech se nic podobného nedělo. Vždy se jednalo o stejný způsob provedení a neznámý pachatel se vloupával do vozidel po rozbití

skleněné výplně okna u dveří spolujezdce a poté odcizil z vozidla zpravidla autorádio a některé další věci. Bylo to v zimním období a několikrát byly kolem vozidla nalezeny stopy od bot ve sněhu, vždy to byl stejný vzorek podrážky boty. Zhruba po třech týdnech byl chycen podezřelý, který se pohyboval kolem vozidel v areálu nemocnice, který se později přiznal k šestnácti vloupáním do vozidel. Na nohou měl obuv, která odpovídala stopám ve sněhu u vykradených vozidel. Pachatel byl tedy usvědčen, soudem byl dán ihned do vazby a později proběhlo soudní řízení.

Pro upřesnění k osobě pachatele uvádíme, že se jednalo o recidivistu, jehož trestní rejstřík již přesáhl tři strany A4, většinou za majetkovou trestnou činnost. Byl drogově závislý a prostředky na drogy a obživu si opatřoval právě tímto způsobem.

Soudem mu byl vyměřen trest odnětí svobody ve výši jednoho roku nepodmíněně. Po svém propuštění na půlce, tedy po půl roce za dobré chování se stejný pachatel dopustil dalších několika vloupání do vozidel a opět byl zadržen a dán do vazby.

6.3 Vyhodnocení předpokladů

V průběhu průzkumového šetření jsme se zaměřili na ověření předpokladů, které jsme si předem stanovili na počátku bakalářské práce.

Stanovili jsme dva hlavní předpoklady:

1. Předpokládáme, že nejčastějším trestným činem je krádež.
2. Předpokládáme, že majetkové trestné činnosti se dopouštějí pachatelé opakovaně.

➤ Především metodou rozboru trestních spisů jsme zjistili, že z celkového počtu 1147 majetkových trestných činů oznámených na Obvodním oddělení Česká Lípa za rok 2006, bylo spácháno 872 trestných činů krádeže, tedy celých 76,02 % (graf č. 1, s. 36).

Dále bylo zjištěno, že trestný čin krádež byl v převážné většině případů dokonán, dokonáno bylo 96,67 % skutků, ve stádiu pokusu bylo spácháno pouhých 3,33 % skutků a žádný skutek nebyl spáchán ve stádiu přípravy (tabulka č. 3, s. 39).

Zvolili jsme si tři způsoby spáchání trestného činu krádeže a bylo zjištěno, že prostou krádeží bylo spácháno 58,14 % krádeží, vloupáním bylo spácháno 33,26 % krádeží a krádeží na osobě bylo spácháno 8,60 % krádeží (tabulka č. 4, s. 40).

Všechny naše výsledné hodnoty byly porovnány s údaji statistického pracoviště, rozdíly, které jsme statisticky zjistili, jsme v praktické části vysvětlili.

Vyhodnocení předpokladu č. 1: Předpokládáme, že nejčastějším trestným činem je krádež.

Vzhledem k tomu, že trestný čin krádež tvoří celých 76,02 % skutků z celkového počtu majetkových trestných činů, můžeme konstatovat, že **tento první předpoklad se nám podařilo v praxi potvrdit.**

- Metodou vyhodnocení statistických údajů a analýzy sekundárních dat jsme se v další části průzkumového šetření zaměřili na 70 trestních spisů z různých oblastí majetkové trestné činnosti podle podílu na celkové majetkové trestné činnosti spáchané v roce 2006.

Zde bylo zjištěno, že podíl trestných činů spáchaných ženami ve vybraném vzorku činí 11,43 % (tabulka č. 6, s. 42). Tyto údaje byly následně porovnány s údaji statistického pracoviště a z nich vyplývá, že došlo téměř ke shodě, neboť dle statistického pracoviště se dopustily ženy celých 12,39 % majetkových trestných činů (tabulka č. 7, s. 43).

Dále bylo zjištěno, že vybraných 70 majetkových trestných činů z různých oblastí majetkové kriminality se dopustilo celkem 40 pachatelů (tabulka č. 9, graf č. 3, s. 48). Z toho 27 pachatelů se dopustilo dohromady 27 trestných činů, žádný z těchto pachatelů se tedy dopustil pouze jednoho trestného činu (tabulka č. 10, s. 49). Naproti tomu 13 pachatelů se dopustilo 43 trestných činů a dopustili se majetkového trestného činu opakovaně (tabulka č. 10, s. 49).

Opakovaná trestná činnost byla páchána v různých oblastech majetkové kriminality, avšak v největší míře byla páchána opakovaně krádež, což je také způsobeno největším podílem tohoto trestného činu na celkové majetkové kriminalitě.

Vyhodnocení předpokladu č. 2: Předpokládáme, že majetkové trestné činnosti se dopouštějí pachatelé opakovaně.

Vzhledem k tomu, že bylo zaznamenáno 43 majetkových trestných činů spáchaných opakovaně, což činí 61,43 % ze zkoumaného vzorku, lze říci, že i **tento druhý předpoklad se nám podařilo v praxi potvrdit.**

7 ZÁVĚR

Naše závěrečná práce se zabývá problematikou majetkové trestné činnosti v rámci působnosti Obvodního oddělení Policie České republiky v České Lípě.

Teoretická část byla věnována podrobnému definování majetkové trestné činnosti a jejímu rozdělení. Dále byly vysvětleny důsledky majetkové trestné činnosti a popsány strategie majetkové kriminality. Zejména jsme přiblížili preventivní strategie, které byly dále vysvětleny z celosvětového, evropského a nakonec také z českého pohledu. Zevrubně jsme zmínili některé majetkové trestné činy, které patří do působnosti Obvodního oddělení Česká Lípa. V závěrečné fázi teoretické části jsme věnovali maximální pozornost trestnému činu krádež, která tvoří jednoznačně největší část majetkové kriminality. Tento trestný čin byl podrobně vysvětlen a byly uvedeny jeho nejčastější podoby. Teoretická část byla zaměřena na motiv pachatele ke spáchání majetkového trestného činu a tím byla zodpovězena otázka našeho průzkumu: Co vede pachatele ke spáchání majetkové trestné činnosti.

Praktická část se zabývala průzkumem, jehož cílem bylo ověření dvou předem stanovených předpokladů, které byly následně vyhodnoceny. K ověření předpokladů bylo využito metody analýzy trestních spisů, které byly vybrány ze základního informačního systému Obvodního oddělení v České Lípě za období od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2006 a tyto údaje byly porovnávány se statistikami statistického pracoviště při Okresním ředitelství Česká Lípa.

Průzkumem byly potvrzeny oba stanovené předpoklady a bylo zjištěno, že nejčastějším majetkovým trestným činem je skutečně krádež, která tvoří celých 76,02 % z celkového počtu majetkových trestných činů oznámených na Obvodním oddělení v České Lípě v roce 2006. Ověřením druhého předpokladu bylo zjištěno, že pachatelé se dopouštějí majetkové trestné činnosti opakovaně a v námi stanoveném vzorku 70 trestních spisů je tomu tak v celých 61,43 % případech..

Přínos naší práce bychom mohli shrnout hned v několika oblastech. V oblasti teorie, jsme se snažili o vlastní ucelenější pohled na problematiku majetkové kriminality. Věnovali jsme se různým oblastem majetkové kriminality, vysvětlili různé přístupy k prevenci kriminality, blíže vysvětlili trestný čin krádež a motivy jednání pachatelů majetkové trestné

činnosti. Některé kapitoly jsme doplnili vlastními poznámkami tak, aby mohlo dojít k vytvoření představy o problematice trestné činnosti v okrese Česká Lípa. V praktické části jsme porovnávali vlastní výsledky s údaji statistického pracoviště při Okresním ředitelství v České Lípě, které jsou oficiálně zveřejňovány na stránkách policejního prezidia. V naší práci jsme také zjistili některé údaje, na které vůbec statistiky nepamatují, jako například v našem případě, dělení trestné činnosti dle vývojových stádií. V praktické části jsme uvedli několik příkladů z praxe, formou kasuistik, které dokreslují zjištěné údaje.

8 NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ

Na základě analýzy všech získaných informací vyplynuly do praxe tyto poznatky a navrhovaná opatření:

- Zkvalitnění prevence kriminality a hledání nových preventivních opatření, která lze dosáhnout snahou o udržení pracovníků v řadách Policie České republiky v produktivním období, tedy od 5 let služby výše. Tito policisté mají již pracovní zkušenosti, tolik potřebné do praxe v boji proti kriminalitě.
- Z prvního opatření vyplývá i druhé, které spočívá v tom, že mnoho zkušených policistů odchází do civilu z důvodu, že nemají potřebné vzdělání pro funkci, i když mají mnoho zkušeností, které by mohli předat mladším kolegům. Tento trend u Policie České republiky může znamenat velké problémy v potírání kriminality, neboť bude velice málo zkušených a schopných policistů a ti noví mladí nebudou schopni své kolegy nahradit. Tento problém se dle našeho názoru již začíná v praxi projevovat.
- Dalším navrhovaným opatřením je zlepšení spolupráce mezi jednotlivými orgány činnými v trestním řízení, neboť mnohdy dochází k častým zbytečným průtahům v trestním řízení.
- Dalším opatřením je zpřísnění trestů pro pachatele, kteří se dopouštějí majetkové trestné činnosti opakovaně a na druhou stranu hledání alternativních trestů pro pachatele, kteří se trestného činu dopustili poprvé. Domníváme, se že je nutné dát jim možnost nápravy bez dalších následků, aby nedošlo k jejich stigmatizaci vůči společnosti.
- Posledním velice důležitým opatřením je náhrada škody poškozeným na úkor pachatelů. Řešením by mohlo být zřízení fondu spravovaného státem, kam by byly odesílány příjmy pachatelů během výkonu trestu odnětí svobody i po výkonu trestu odnětí svobody a z tohoto fondu by byly škody následně hrazeny poškozeným.

9 SEZNAM INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

ADRION, Alexander. *Kapsáři – Tajný cech mistrů dlouhých prstů*. Praha: 1999.

ISBN 80-85821-73-7

BARATTA, Alessandro. *Sociologie trestního práva*. Brno: 1995. ISBN 80-210-1227-7

BUDILOVÁ, Lenka. HIRT, Tomáš. *Policista v multikulturním prostředí*. Praha: 2005.

ISBN 80-903510-1-8

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie*. Plzeň: 2004. ISBN 80-86473-86-4

JELÍNEK, Josef. *Jak zabezpečit byt, dům, chatu, automobil*. 1. vyd. Praha: 2000.

ISBN 80-7169-931-4

JELÍNEK, J., SOVÁK, Z. *Trestní zákon a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 20. vyd.

Praha: Linde, 2004. ISBN 80-7201-450-1

KRIMINALISTIKA: čtvrtletník pro kriminalistickou teorii a praxi. Č. 1 (2007). Praha: 2007.

Vychází čtvrtletně. ISSN 1210-9150

KROFTOVÁ, A., MATOUŠEK, O. *Mládež a delikvence – Možné příčiny, současná struktura, programy prevence kriminality mládeže*. 1. vyd. Praha: 1998. ISBN 80-7178-226-2

MATOUŠEK, Oldřich. *Slovník sociální práce*. 1. vyd. Praha: 2003. ISBN 80-7178-549-0

MLEZIVA, Emil. *Lži, podvádění a klamání s příklady – a obrana proti nim*. 1. vyd. Praha:

2000. ISBN 80-7021-391-4

NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. a kol. *Kriminologie*. 2. vyd. Praha: 2004.

ISBN 80-7357-026-2

NOŽINA, Miroslav a kol. *Mezinárodní organizovaný zločin v ČR*. Praha: 1997.
ISBN 80-85-917-35-1

ONDRUŠ, R., RANDULOVÁ, K. *Průvodce policisty trestním řízením – se vzory procesních postupů Policie ČR*. Praha: 2001. ISBN 80-7201-276-2

PASTYŘÍK, Č. a kol. *Krádeže vozidel a věcí z vozidel*. Praha: 2004

PŘIBÁŇ, Jiří. *Sociologie práva*. Praha: 1996. ISBN 80-85850-18-4

RAK, R. Krádeže motorových vozidel. A co dál? Kriminalistický sborník č. 7/1994,
s. 284-295

ŠÍMA, Alexander, SUK, Milan. *Základy práva pro střední a vyšší odborné školy*. 6. vyd.
Praha: 2004. ISBN 80-7179-876-2

URL: <<http://www.mvcr.cz/prevence/system/pojmy/1.1.htm>>[cit. 2007-11-08]

VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese – Variabilita a patologie lidské psychiky*. 1. vyd. Praha: 1999. ISBN 80-7178-214-9

VARVAŘOVSKÝ, Pavel. *Základy práva – O právu, státě a moci*. 1. vyd. Praha: 2004.
ISBN 80-7357-038-6

WEIGEL, Ondřej. *Jak zabránit krádeži vašeho automobilu – mechanické a elektronické zabezpečení*. Praha: 2000. ISBN 80-7226-349-8